

Uricska Erna

COVIDictionary – A virolingvisztika és az angol egynyelvű járványszótár

Absztrakt

2020 márciusában Magyarországon is hivatalosan megjelent a koronavírus-járvány, és a világ legtöbb országához hasonlóan az oktatási intézmények távolléti formában folytatták tevékenységüket. Rendészeti szaknyelvet oktató tanárként hamar megfigyelhető, hogy új szavak és kifejezések jelennek meg a nyelvhasználatban. A közösségi oldalak nyelvoktatásban történő alkalmazása kiváló lehetőség ennek felmérésére, ezért a Survio panel segítségével saját kérdőívet állítottunk össze, és azt vizsgáltuk, hogy a távoktatás mennyire rendezi át a hallgatók hétköznapijait, tanulási szokásait, ezen belül nyelvtanulási szokásait, és milyen változások következtek be elsősorban az idegennyelvhasználatukban. A vizsgálat során a Nemzeti Közszerológati Egyetem Rendészettudományi Karának angol rendészeti szaknyelvet tanuló, első- és másodéves nappali tagozatos hallgatók (N= 60) körében küldtük ki a kérdőívet, melyre 50 hallgató válaszolt. A kérdőíves kutatás eredményeképpen 150 szó és kifejezés érkezett a hallgatóktól, majd 2020 nyarán a kutatást kiterjesztettük egy közösségi oldalon regisztrált ismerősi körre. A két módszer alkalmazása után összegyűlt 400 szót és kifejezést definíciókkal is kiegészítettük, és a kutatás eredménye szótár formájában *COVIDICTIONARY* néven 2021 januárjában jelent meg.

Kulcsszavak: koronavírus, felsőoktatás, távoktatás, nyelvoktatás, közösségi oldalak

Abstract

In March 2020, Hungary was officially hit by the coronavirus epidemic and educational institutions continued their teaching activities through distance learning in most of the countries of the world. As an ESP teacher of law enforcement, I quickly noticed that new words and expressions appeared in the language use while applying social networking sites in language teaching, so I created a questionnaire with the help of the Survio panel, to investigate how distance learning rearranges the students' everyday life, their learning habits, including their language learning habits, and what changes have occurred in their foreign language use. I sent out a questionnaire to my first- and second-year full-time students (N= 60) at Faculty of Law Enforcement, University of Public Service, to which 50 students responded. The questionnaire survey resulted in 150 words and phrases from the students and I extended the survey to a group of friends registered on a social networking site in the summer of 2020. The 400 words and phrases collected using these

two methods were then supplemented with definitions and the results of the research were published as a dictionary, under the name of COVIDICTIONARY in January 2021.

Keywords: coronavirus, higher education, distant learning, language teaching, social network sites

Bevezetés

Az elmúlt tanévekben a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karán az angol szaknyelvi órák keretében jelentős szerepük volt a különböző infokommunikációs technológiai eszközök (a továbbiakban: IKT-eszközök) által támogatott oktatásnak, illetve a rendészeti közösségi oldalakon (Barnucz–Uricska 2020) is közzétett információknak. A rendészeti közösségi oldalak szaknyelvoktatásban történő alkalmazása során igyekeztünk a hallgatók digitális olvasás- és írástudását is fejleszteni. 2019 novemberében a kínai Wuhan tartományban megjelenő, majd világszinten elterjedő koronavírus-járvány átrendezte a világ utazási és hétköznapi szokásait. A járvány a nyelvhasználatra is hatással volt és van, a vírusnyelvet vizsgáló nyelvészeti diszciplína megnevezésére Istók és Lőrincz (2020, 2021) a virolingvisztika vagy vírusnyelvészet terminust használja.

2020 márciusában Magyarországon hivatalosan is megjelent a koronavírus-járvány, és a világ legtöbb országához hasonlóan a köznevelési és felsőoktatási intézmények is távolléti formában folytatták tevékenységüket.

A koronavírus-járvány első hulláma és távoktatási időtartama alatt a Survio panel segítségével egy kérdőívet állítottunk össze, azt kutatva, hogy a távoktatás mennyire rendezi át a hallgatók hétköznapijait, tanulási, ezen belül nyelvtanulási szokásait, és milyen változások következtek be elsősorban az idegen nyelvi nyelvhasználatukban. A kérdőív az online és offline információszerzés és kommunikáció lehetőségeit és hasznosságát vizsgálta, kitöltése mindösszesen 10 percet vett igénybe.

A vizsgálat során az első- és másodéves nappali tagozatos hallgatók (N=60) körében küldtük ki a kérdőívet, melyre 50 hallgató válaszolt. Hipotézisünk az volt, hogy a hallgatók magyar és angol nyelvhasználatában új nyelvi elemek jelentek meg a megváltozott körülmények hatására. A válaszok kiértékelése után az eredmények azt mutatták, hogy az említett hallgatói csoport körében még mindig a Facebook az elsődleges információszerzési platform, és a felület használata pozitív hatással, azaz szókincsbővüléssel járt az anyanyelvük és az angol nyelvi szóhasználatukra egyaránt.

Elméleti háttér

A kutatás elméleti háttéréhez illeszkedik a Patyi-féle „*egyetemi háromszög*” modell (URL1)¹, amelyet Patyi és Barnucz (2020) közös tanulmányban fejtettek ki részletesen, illetve a szakszótár elkészítéséhez Paavola és Hakkarainen (2005) *dialogikus modellje* is

¹ NKE IFT 2015-2020, <https://bit.ly/2WFesl4> (Letöltés ideje: 2021. 08. 22.)

jól illeszthető és aktualizálható volt a közösségi oldalak bevonásával (Uricska 2020; Barnucz 2021). A 21. század tanulási formáinak feltárását újabb elméletek és modellek segítik, így például a fent említett triadikus tanulás elmélete, amely a közösen készített tudásobjektumokon, tartalmakon keresztüli tanulást jelenti. Paavola és Hakkarainen (2005) finn kutatók tanuláselmélete szerint nem csupán *elsajátítás* (monologikus) és *részvétel* (dialogikus) történik a tanítási-tanulási folyamatban, hanem *tudásalkotás* (triadikus) is, ahol a hangsúly nem csak az egyéni és a közösségi van. Ebben a folyamatban a résztvevők együttműködve közös tudásobjektumot alkotnak, amelyet napjainkban már kiegészíthet internetes tartalommegosztás és tartalomfeltöltés is. A médiaműveltség fogalmának lényegét sokan próbálták megragadni, Nagy (2017) szerint „a médiával átszőtt társadalmi, kulturális, kommunikációs környezetünkben való elboldogulást segítő ismeretek, képességek, készségek birtoklását jelenti” (Nagy 2017:22). Az 1990-es évek végére tehető annak az eszmerendszernek a térhódítása, amely a médiaműveltségre úgy tekintett, mint a 21. században való boldogulás alapvető feltételére, de az évek előrehaladtával az elméleti elgondolás gyakorlatba való átültetése nem valósult meg. Az állami szerepvállalás és aktív közreműködés, amely elengedhetetlenül fontos lett volna a médiaműveltség fejlesztéséhez az oktatási intézményekben is, nem valósult meg. Az országban, elsősorban a vidéki régiókban elmaradtak az intézményi fejlesztések, amelyek egységbe rendezték volna a médiaműveltség fejlesztésének témakörébe tartozó szerteágazó feladatokat (Nagy 2018). A köznevelés és felsőoktatás területén korábban is zajlottak, és jelenleg is folynak kvantitatív és kvalitatív vizsgálatok (Barnucz–Uricska 2020, 2021; Borszéki 2019), az e-learning tananyagok és internet alapú megoldások alkalmazásához kötődően, melyeknek célja, hogy bebizonyítsák, hogy ezek pozitív hatással vannak a tanulók és hallgatók motivációjára és kompetenciáik fejlődésére. Alapkérdéssé vált tehát annak a tudásnak, kompetenciakészletnek a meghatározása, amely az információs társadalom kommunikációjában a biztonságos, felelős és tudatos részvétel lehetőségét teremti meg. Fontos lenne azonban meghatározni azt is, hogy ennek a tudásnak a megszerzésében milyen szerepe és felelőssége van az egyénnek, a különböző közösségeknek és az oktatásnak, valamint azt is, hogy milyen intézményi megoldások biztosíthatják ezen ismeretek minél hatékonyabb megszerzését és megőrzését.

A közösségi oldalak szerepe a hétköznapi életben és az oktatásban

Az információs társadalom megjelenésével, a közösségimédia-oldalak térhódításával a kommunikációs felületeket az élet sok és eltérő területén (pl. egészségügy, marketing, szépségipar) használják, habár sok esetben más-más céllal. Az oktatás területén is egyre gyakrabban látnak napvilágot olyan tanulmányok, amelyek ezen oldalak oktatásba történő integrálhatóságával foglalkoznak (Weber 2012; Uricska 2020). Egy átlagos ember naponta több órát tölt azzal, hogy ezeket az alkalmazásokat használja, amikor interakcióba lép másokkal, illetve olyankor is, amikor a legfrissebb hírek után böngész (Veszelszki 2013).

A közösségi oldalak alkalmasak a valós idejű információmegosztásra és -szerzésre, melynek eredményeképpen központi jelentőségűvé válhatnak nemcsak a lakosság

tájékoztatásában, hanem az oktatási tevékenységek során is. Utóbbi esetben például a szaknyelvoktatásban jól kiaknázhatók a lehetőségei, így egy járvány kitörése esetén az új keletkezésű szavak, szószerkezetek bejegyzésekben való megjelenésével azonnal megfigyelhetők a nyelvhasználat változásai. Az angol nyelvű járványszótár (*COVIDICTIONARY*) legelső szavai is ebből a gondolatból fakadtak, hiszen a rendészeti szaknyelvoktatás során rövid időn belül láttuk a járványhoz kötődő régi szavakat esetlegesen új jelentésben, de akár az új szóösszevonások is megemlíthetők. Az ember azokra a jelenségekre vagy eseményekre, amelyekre korábban nem léteztek fogalmak, újakat talál ki. Ezúttal is ez történt. Sőt, az is előfordult, hogy jól ismert szavainkat kezdtük el más értelemben használni. A szótár erre is szép számmal kínál példát. Ez az egynyelvű szó- és kifejezésgyűjtemény a 2020 márciusa és szeptembere között leggyakrabban előforduló szavakat, szószerkezeteket tartalmazza, köztük nem kevés neologizmust is. A szakirodalom ezeket koroneologizmusoknak (Veszelszki 2020a: 48; 2020b) vagy virologizmusoknak (Istók–Lőrincz 2021: 103) nevezi.

A kutatás célja

Amikor 2020 tavaszán Veszelszki Ágnes kérdőíves kutatása napvilágot látott, a rendészeti szaknyelvi órák keretében még csak a nyelvhasználat változásait azonosítottuk, és ekkor kezdődött el a szógyűjtési folyamat. 2020 márciusában először a rendészeti szaknyelvet tanuló hallgatói csoportjainknak küldtük ki a kérdőívet, majd a nyári időszakban ezt a Facebook közösségi oldalon regisztrált ismerősi körre is kiterjesztettük. Ekkor merült fel az az ötlet, hogy afféle angol nyelvű „járványszótár” is készüljön. A szó- és kifejezésgyűjtemény végső formájához az alapötletet Veszelszki Ágnes *Karanténshótára* (2020a) adta, de természetesen más nyelvoktatási, nyelvtanulási céllal. Azt feltételeztük, hogy a „tűzvonalon” (a rendészetben és az egészségügyben) dolgozók által használt terminológia teszi majd ki a korpusz szavainak többségét. A szógyűjtés lezárásának időpontja 2020. szeptember 15. volt. Az azóta keletkezett szavak, kifejezések már egy újabb gyűjtésre adnak okot. A 2020 őszén bekövetkezett, majd a karanténhelyzet miatt ismételt távoktatás alatt újabb szógyűjtési folyamat kezdődött, melynek összeállítása jelenleg is folyamatban van.

A kutatás módszertana

Az angol nyelvű szó- és kifejezésgyűjtés a Nemzeti Közsolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar hallgatóinak kiküldött kérdőív segítségével történt a korpuszalapú szótárkészítés módszerével. A kérdőívben zárt és nyitott kérdéseket alkalmaztunk. Az adatfelvétel során 2020 márciusától júniusáig terjedően, a koronavírus-járvány első hulláma alatt kb. 150 adat érkezett. A legtöbb hallgató ekkor határőrszolgálatot teljesített, így egyrészt munkájuk során is találkozhattak a járványhoz kötődő új szavakkal és kifejezésekkel, másrészt a jelenléti oktatás során alkalmazott angol nyelvű rendészeti közösségi oldalak szöveganyagát kutatva is találtak új kifejezéseket. Veszelszki *Karanténshótára* abban az időben jelent meg, így az angol nyelvű változat

továbbgondolása is időszerűnek tűnt. Egy második körben a Facebook közösségi oldalon létrehozott bejegyzés által megosztott felhívásra és kérésre több mint 200 adat érkezett különböző országokból: például az Amerikai Egyesült Államokban, Németországban, Egyesült Királyságban, Luxemburgban stb. élők (több) tízesével küldték a szavakat a nyilvános felületen vagy magánúton.

A beérkező adatokból került ki az a 403 koronavírus-járvánnyal és karanténhelyzettel kapcsolatos szó és kifejezés, amely a járvány első hullámának időtartama alatt leggyakrabban előfordult. A szavakat és kifejezéseket definíciókkal egészítettük ki, amelyek elsősorban a járvány első hullámához kötődnek, de nagy részüket azóta is használják. Az adatokat a definícióikon túl magyarázatokkal láttuk el, a szavak szinonimáit megjelöltük, és helyenként példamondatokkal is bővítettük a szócikkeket. A *COVIDICTIONARY. Words and Phrases related to the global pandemic* (Uricska 2021) című angol nyelvű járványszótár elnevezése során egy nyelvi leleménnyel próbáltunk élni, egyrészt a koronavírus-járvány alatt keletkezett jelentős számú COVID-előtaggal képzett szóösszetétel miatt, másrészt a járványhelyzet miatt keletkezett stresszt kívántuk feloldani.

A szótár tartalmának tematikus csoportjai

Az új betegség elnevezése, a *COVID-19* az angol *coronavirus disease 2019* kifejezésből származik, melynek kórokozója a *SARS-CoV-2* (teljes angol kifejezéssel: *severe acute respiratory syndrome coronavirus 2*) típusú *koronavírus* (Veszelszki 2021b). Az angol szókinccsgyűjtési folyamat eredményeként 403 angol szó és kifejezés gyűlt össze, ebből áll az angol nyelvű *COVIDICTIONARY*. Hasonlóan Veszelszki szótárának szóanyagához, ahogyan tanulmányában (2020b) is kifejti, tematikus csoportokba lehet sorolni, és az angol nyelvű szótár több helyen átfedést mutat a magyar nyelvű *KaranténSzótárral*. A szóanyag jelentős része a vírushoz és a fertőzéshez köthető. Így számos szóösszetétel kezdődik a *corona-*, illetve a *covid-*előtaggal, például a *coronaitimes* ('koronaidők'), amely szóösszetétel a járvány időtartamára utal, a *corona warrior* ('koronaharcos'), *Corona Waltz* ('koronavalcer', 'koronakeringő'), utalva arra a mozgásformára, mozgásmintára, amelyet az emberek a járvány ideje alatt kialakítottak, hogy elkerüljék az egymáshoz való túlzott közelkerülést, illetve megőrizték a szociális távolságot a vírus terjedésének elkerülése érdekében.

A második csoportba a home office és a távoktatás körébe tartozó szavak sorolhatóak, így például a *home learning* ('otthoni tanulás'), *homeference* (a *home* és a *conference* angol szavakból, az otthon és a konferencia szavak szóösszerántásával alkotott szó). Az otthoni főzés és a házimunka témakörébe tartozó szavak is külön csoportba sorolhatóak, így a *COVID kilos* ('COVID kilók'), amely a mozgásszegény életmód és sok esetben a felesleges nassolás miatti, a járvány időtartama alatt felszedett pluszkilókra utal. Ide tartozik még a *de-roning* (magyarul kb. 'vírustalanítani' jelentéssel, amely a *de-* angol, fosztóképzőként funkcionáló előtagból, illetve a *rona* tagokból áll, mely a *corona* rövidített, szlenges változata). Végül a megküzdési stratégiákra utaló szavak csoportját érdemes említeni, ebbe tartozik például a *balcony party* (erkélybuli), a *coronacoaster* ('korona-hullámvasút'),

a *covid diary* ('koronapló', vagy a szóösszerántást is jelölő 'koronapló'). Végül a *covidivorce*, amely a *covid* és a *divorce* angol szavak szóösszerántásával képzett szó, jelentése 'koronaválások', utalva a koronavírus-járvány alatt bekövetkezett válások arányának emelkedésére.

A szóképzés fajtái

Ahogy Veszelszki is írja, a „magyar nyelvben a szóképzés és a szóösszetétel a két leggyakoribb szóalkotási mód” (Veszelszki 2020b). Ha a szótár angol nyelvű adatait megvizsgáljuk, hasonló eredményre jutunk. A fent említett szavak között is található néhány szóképzéssel képzett szó (*de-roning*, *hampsteren*), de hasonlóan a magyar nyelvhasználatban bekövetkezett változásokhoz, az angol nyelvben is jellemzőek a szóösszetételek, így a *coronacoma* ('koronakóma') és *coronameme* ('koronamém') szavakban. Az angol nyelvben legjellemzőbbek a szóösszerántással képzett új szóösszetételek, mint a korábban említett *homeference*, *covidivorce*, vagy a *coronacation*, az angol nyelvű *corona* és *vacation* szavakból (nagyjából koronavakáció jelentésben); illetve szócsaládként a *corona*- és *covid*- előtagokat tartalmazó szóösszetételek jelennek meg. Az angol nyelvre is igaz, hogy egy bizonyos időszakot olyan szóalkotások jellemeznek, amelyek ugyan nem újak, de rendszeresen előfordultak (Veszelszki 2020b), például a koronavírus-járvány első hulláma alatt: *distance learning* ('távoktatás'), *frontliners* ('frontvonalbeliek'), *hand sanitizer* ('kézfertőtlenítő'), *health check* ('orvosi felülvizsgálat').

Hasonlóan a magyar nyelvhasználatban bekövetkezett változásokhoz (vö. Istók–Lőrincz 2020: 85), a *corona*, a *covid* és a *quarantine* szavak alapjai a szóalakvegyüléssel, szóösszevonással neologizmusokhoz: ide tartoznak a korábban említett *coronacation* és *coronacoaster* szavak, a *covid diary* és a *covidobbing* (a *covid* és a *dobbing* [besúg, felnyom] angol szavakból, amely a hatóságoknak történő besúgást jelenti azokról, akik nem tartják be a megszorító intézkedéseket), illetve a *quarantini* (a *quarantine* és a *martini* angol szavakból képzett szó, amely bármely alkoholtartalmú italra vonatkozik, amelyet a járvány ideje alatt fogyasztottak a bezártság miatt az emberek). Végül pedig megemlíthető a *quaranvesity* szó (a *quarantine* és a *university* összevonásából képzett szó, utalva a karantén idejére jellemző oktatási keretekre az felsőoktatásban).

A szótár felhasználhatósága

A szótár 403 szót és kifejezést tartalmaz. Ezek elsősorban a járvány első hullámához kötődnek, de nagy részüket azóta is használják. A szótár elsődleges célközönségét az egészségügyben és szociális területen dolgozó szakemberek alkotják (lásd például a *contact tracing* ['kontaktkutatás'], *index case* ['index-eset'], *rapid antigen test* ['gyors antigén teszt'] szavakat). A másik célcsoportba a rendészeti szakemberek, a rendőrök, közülük főleg a határrendészek tartoznak (számukra például a *border closure* ['határzár'], *COVID-19-related restrictions and regulations* ['Covid19-járványhoz kötődő korlátozások és rendeletek'], *entry restrictions* ['belépési korlátozások'] típusú kifejezések lehetnek

hasznosak). A szótár célközönségének harmadik csoportja minden olyan angolul tanuló, aki B2 vagy C1 szintű nyelvvizsgára készül (lásd a *de-roning* [kb. 'koronátlanítani'], *elbump* ['könyökpuszi'] szavakat). A kiadványt használhatják olyan kutatók is, akik tudományos cikket írnak társadalomtudományi témában, a járványhoz kötődően. (Bár számukra majd a magyar–angol, angol–magyar változat lesz praktikusabb). Habár jelenleg még mindig nem javasolt külföldre utazni, de ha újra elindul az Erasmus program, akár az abban részt vevő hallgatóknak vagy külföldre utazó turistáknak is ajánljuk a gyűjteményt.

Összegzés

A szógyűjtés a távoktatás alatt zajlott, tehát feltehetjük azokat a kérdéseket, hogy milyen lehetőségeket rejt magában az online oktatás, milyen szerepet fognak betölteni a jövőben a közösségi oldalak, mikor és milyen célokra lehet kiaknázni ezeknek a lehetőségeit. Feltételezésünk, mely szerint a „frontvonalban” dolgozók által használt terminológia teszi ki a korpusz döntő többségét, nem bizonyult teljesen helytállóknak, mert az angol nyelvben is a hétköznapi élethez, szokásokhoz kötődő szavak is jelentős számban fordulnak elő benne. Jelen szótár „csak” egy nyelvi gyűjtemény, de a leleményesség határtalan, úgy véljük a járvány várható negyedik hulláma előtt is, hogy csak az oktatók fantáziája szab határt a közösségi oldalak felhasználhatóságának, valamint oktatásba való integrálhatóságának. Az eredmény több mint négyszáz angol szó és kifejezés, amely ábécérendbe sorolva várja, hogy az angolul tanuló olvasó kézbe foghassa, olvashassa és tanulhassa. A szótár olvasóinak – nemcsak a nyelvtanulóknak – sok hasznos új fogalom elsajátítását kívánjuk, amelyeket megismerhetnek és megtanulhatnak ebből a szótárból, illetve ezekből a szótárakból.

Felhasznált irodalom

BARNUCZ Nóra (2021): Járványszótár: A világjárványhoz köthető szavak és kifejezések. COVIDICTIONARY Words and phrases related to the global pandemic. Recenzió. [megjelenés alatt: Belügyi Szemle. megjelenés alatt, várhatóan 2021/12.]

BARNUCZ Nóra–URICSKA Erna (2020): Innovatív nyelvtanulási módszerek és módszertan a rendészeti szaknyelvi képzés vizsgálatában. Előtanulmány egy vizsgálathoz. Új Pedagógiai Szemle, 70(9–10), 53–63.p.

BARNUCZ Nóra–URICSKA Erna (2021): Kiterjesztett valóság és közösségi oldalak alkalmazása a nyelvoktatásban különös tekintettel a rendészeti szaknyelvre. Rendvédelem, 10(2), 4–48.p.

BORSZÉKI Judit (2019): E-learning anyagok használata az angol rendészeti szakmai nyelv oktatásában, Rendészeti Tanulmányok, 2(3), 115–149.p.

ISTÓK Béla–LŐRINCZ Gábor (2020): A virolingvisztika részterületei. In: SIMON Szabolcs (ed.): 12th International Conference of J. Selye University. Language and Literacy Section. Conference Proceedings. J. Selye University. Komárno. 83–92.p.

ISTÓK Béla–LŐRINCZ Gábor (2021): A társadalmi változás nyelvi aspektusai. Karanténszótár (Virális tartalom). Recenzió. Magyar Nyelv, 117(1), 101–104.p.

NAGY Krisztina (2017): A médiaműveltség médiapolitikai jelentősége és szabályozási keretei. Pécs. Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar. Doktori értekezés

NAGY Krisztina (2018): Műveltség–Média–Szabályozás. Budapest. Gondolat Kiadó

PAAVOLA, Sami–HAKKARAINEN, Kaarlo (2005): The knowledge creation metaphor – an emergent epistemological to learning, Science and Education, 14(6), 535–557.p.
<https://doi.org/10.1007/s11191-004-5157-0>

PATYI András–BARNUCZ Nóra (2020): A közszolgálati és rendészeti felsőoktatás néhány időszerű kihívása. Új Magyar Közigazgatás, 13(4), 1–12.p.

URICSKA Erna (2020): Rendészeti közösségi oldalak alkalmazása a szaknyelvoktatásban. Educatio. 29(4), 653–662.p.

URICSKA Erna (2021): COVIDICTIONARY. Words and phrases related to the global pandemic. Budapest. Rejtjel Kiadó.

URICSKA Erna–MOLNÁR Katalin (2022): Az angol nyelvű járványszótár létrehozása szerzői és szerkesztői szemmel. HERA évkönyv (megjelenés alatt)

VESZELSZKI Ágnes (2013): A digilektus hatása a szóbeli és írásbeli kommunikációra egy kérdőíves vizsgálat alapján. Magyar Nyelvőr, 137(3), 246–273.p.

VESZELSZKI Ágnes (2020a): Karanténszótár. Virális tartalom. Budapest, Inter – IKU.

VESZELSZKI Ágnes (2020b): Kórlenyomat és korlenyomat – új szavakkal kifejezve. E-NYELV.HU MAGAZIN. <https://e-nyelvmagazin.hu/2020/04/16/korlenyomat-es-korlenyomat-uj-szavakkal-kifejezve/>

WEBER, Alan S. (2012): Consideration for social network site (SNS) use in education, International Journal of Digital Information and Wireless Communications, 2(4), 306–321. p.

URL1: Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Intézményfejlesztési Terv 2015-2020, 9. <https://bit.ly/2WFesl4>